

Pūtēju orķestru grūtības pakāpju apraksti (klasifikators)

1. grūtības pakāpe (visvieglākā, iesācēji)

Iesācēju grūtības pakāpe, pirmā otrā gada apmācība

Tonalitātes: Sibemol, Mibemol un Fa mažori, sol, do un re minori, pieļaujamas atsevišķas alterācijas zīmes;

Taktsmērs: 4/4, 2/4, 3/4;

Temps: *Andante* – *Moderato* (M.M. = 72 – 120);

Ritms: veselas notis, pusnotis, ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, ceturdaļnotis ar punktu, limitēta sešpadsmitdaļnošu lietošana, limitēta sinkopju lietošana;

Dinamika: *p* līdz *f*;

Artikulācija: nelieli *legato*, *tenuto*, *staccato*;

Ornamentācija: netiek izmantota;

Struktūra: *tutti* skanējums, nav balsu dalījuma un pretnostatījumu, laba balssvedība, vienkāršas melodiskās līnijas, homofona, korāliska uzbūve, limitētas orķestra krāsas, trīsbalsīgs vai četrbalsīgs salikums;

Skaņdarbu garums: limitēts, maksimums - līdz 2 minūtēm, biežas apstājas, pauzes, vienkārša forma;

Instrumentārijs: iespējama skaņdarba atskaņošana ar nepilnām instrumentu grupām, pamatā viena balss katrā instrumentu grupā, balsu dublēšana – pikolo flauta (*dublē 1. flautu*), flautas (*iespējamās divas balsis*), oboja (*dublē flautu*), klarnetes (*iespējamās divas balsis*), fagoti (*dublē trombonu*), alta saksofoni (*iespējamās divas balsis*), tenora saksofons, baritona saksofons (*dublē eifoniju*), trompetes/ kornetes (*iespējamās divas balsis*), mežrags, tromboni (*dublē eifoniju*), eifonijs, tuba; **Sitaminstrumenti:** Lielās bungas, mazās bungas, šķīvji, trijstūris, tamburīns, zvaniņi (*dublē flautu oktāvu zemāk*), iespējami timpāni;

Diapazons: pielikumā.

2. grūtības pakāpe (vieglākā, iesācēji)

Viszemākā grūtības pakāpe, otrā – trešā gada apmācība

Tonalitātes: Sibemol, Mibemol, Labemol un Fa mažori, sol, do, fa un re minori, iespējams arī Do mažors un la minors, iespējamās atsevišķas alterācijas zīmes, iespējama tonalitāšu maiņa; **Taktsmērs:** 4/4, 2/4, 3/4, iespējama, bet, limitēta 6/4, 5/4, 6/8 un 3/2 taktsmēru lietošana, iespējamās taktsmēru maiņas;

Temps: *Andante* – *Allegro* (M.M. = 72 – 132), *rit.*, *accel.*;

Ritms: veselas notis, pusnotis, ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, ceturdaļnotis, astotdaļnotis ar punktu, limitēta sešpadsmitdaļnošu lietošana, vienkāršu sinkopju lietošana;

Dinamika: *p*, *mp*, *mf*, *f*, nelieli *cresc.* un *dim.*;

Artikulācija: *legato*, *tenuto*, *staccato*, akcenti;

Ornamentācija: nelieli trilleri koka pūšaminstrumentiem, un vienkārši priekšskaņi;

Struktūra: *tutti* skanējums, neliels atsevišķu balsu dalījums un pretnostatījums, laba balssvedība, vienkāršas melodiskās līnijas, homofona, korāliska uzbūve, kontrapunkta iezīmes, četrbalsīgs vai piecbalsīgs salikums;

Skaņdarbu garums: limitēts, 2 – 6 minūtes, nav pieļaujama ilgstoša nepārtraukta spēlēšana bez pauzēm visās instrumentu grupās, vienkārša forma;

Instrumentārijs: iespējama skaņdarba atskaņošana ar nepilnām instrumentu grupām, pieļaujama balsu dublēšana – pikolo flauta (*dublē 1. flautu*), 2 flautas, oboja (*dublē flautu*), 2 klarnetes, fagoti (*dublē tubu*), 2 alta saksofoni, tenora saksofons, baritona saksofons (*dublē tubu*), 2 trompetes/ kornetes, 2 mežragi, 2 tromboni, eifonijs, tuba;

Sitaminstrumenti: Lielās bungas, mazās bungas, šķīvji, trijstūris, tamburīns, zvaniņi, iespējama atsevišķa melodisko sitaminstrumentu partija (*zvaniņi, ksilofons*), timpāni, nelieli atsevišķi efekti;
Diapazons: pielikumā

3. grūtības pakāpe (vidējā)

Zemākā grūtības pakāpe

Tonalitātes: Mažora un minora tonalitātes līdz 5 bemoliem un 2 diēziem, neierobežota alterācijas zīmju lietošana, iespējamās tonalitāšu maiņas;

Taktsmērs: vienkāršie un saliktie taktsmēri, taktsmēru maiņas, 6/8, 9/8, 12/8, 3/2, limitēti jauktie taktsmēri;

Temps: *Largo – Allegro* (M.M. = 56 – 144), *rit.*, *accel.*, *rall.*, *string.*;

Ritms: veselās notis, pusnotis, ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, ceturdaļnotis, astotdaļnotis ar punktu, brīva sešpadsmitdaļnošu, sinkopju, un trioļu izmantošana;

Dinamika: *pp - ff, cresc., dim., sfz, fp*;

Artikulācija: *legato, tenuto, staccato*, diferencēti akcenti, *portamento*;

Ornamentācija: trilleri ar priekšskaņiem, dubultie vai trīskāršie priekšskaņi;

Struktūra: plaša balssvedība, instrumentu grupu patstāvīga balssvedība, iekritieni un pretnostatījumi, veidotas izteiktas atsevišķas melodiskās līnijas un attīstīts kontrapunkts, iespējami nelieli polifoniski posmi;

Skaņdarbu garums: limitēts, līdz 10 minūtēm, pieļaujama nepārtraukta spēlēšana bez pauzēm visās instrumentu grupās, iespējami izvērstas formas vai vairākdaļu skaņdarbi;

Instrumentārijs: – izbalansēta instrumentācija instrumentu grupās, pikolo flauta (*dublē 1. flautu, iespējama atsevišķas balss veidošana*), 2 flautas, oboja (*dublē flautu, bet, iespējama atsevišķas balss veidošana*), 3 klarnetes, basklarnete (*dublē trombonu, eifoniju vai tubu*), fagots (*dublē trombonu, eifoniju vai tubu*), 2 alta saksofoni, tenora saksofons, baritona saksofons, 3 – 4 trompetes/ kornetes, 2 – 4 mežragi, 3 tromboni, eifonijs, tuba, pieļaujams kontrabasa lietojums;

Sitaminstrumenti: Lielās bungas, mazās bungas, šķīvji, trijstūris, tamburīns, zvaniņi, atsevišķa melodisko sitaminstrumentu partija (*zvaniņi, ksilofons*), timpāni, dažādu latīņu sitaminstrumentu pielietojums, dažādu efektu pielietojums visos instrumentos;

Diapazons: pielikumā

4. grūtības pakāpe (augstākā)

Augstākā grūtības pakāpe

Tonalitātes: Mažora un minora tonalitātes līdz 6 bemoliem un 4 diēziem, brīvas un neierobežotas tonalitāšu maiņas;

Taktsmērs: brīva visa veida taktsmēru lietošana;

Temps: *Largo – Presto* (M.M. = 44 – 168), *rit.*, *accel.*, *rall.*, *string.*;

Dinamika: *ppp - fff, ilgstoši cresc., dim., sfz, fp*;

Artikulācija: *legato, attacca, staccato, marcato, tenuto*, akcenti;

Ornamentācija: trilleri, dažādi priekšskaņi, mordenti;

Ritms: brīva (līdz trīsdesmitdivdaļnošu garumam) dažādu garuma nošu izmantošana. Sinkopju un trioļu izmantošana;

Struktūra: plaša balsvedība, solo instrumentu izmantošana, veidotas izteiktas atsevišķas melodiskās līnijas, instrumentu grupu iekritieni un pretnostatījumi, iespējama polifonija, plašs instrumentu pielietojums;

Skaņdarbu garums: virs 6 minūtēm, visa veida izvērstu formu pielietojums;

Instrumentārijs: – neierobežots pūšaminstrumentu pielietojums, limitēta obojas, fagota un basklarnetes kā soloinstrumenta izmantošana, pieļaujama kontrabasa, basģitāras, klavieru izmantošana;

Sitaminstrumenti: visu instrumentu pielietojums, visu iespējamo spēles paņēmienu un efektu pielietojums;

Diapazons: pielikumā

5. grūtības pakāpe (visaugstākā)

Visaugstākā grūtības pakāpe

Tonalitātes: neierobežota visu mažora un minora tonalitāšu, atonalitātes un alterāciju izmantošana, maiņas

Taktsmērs: brīva visa veida taktsmēru un ritma figūru lietošana, poliritmija, brīvie un neregulārie ritmi;

Temps: *Largo – Prestissimo* (M.M. = 44 – 208), *rit.*, *accel.*, *rall.*;

Dinamika: neierobežotas dinamikas nianšes, gradācijas un maiņas;

Artikulācija: neierobežota artikulācijas pielietošana;

Ornamentācija: neierobežota izrotājumu pielietošana;

Ritms: visa veida ritma izmantošana, poliritmija, brīvie ritmi;

Struktūra: brīva tehnika, neierobežota balsvedība, aletorika, sonorika u.c. 20.-21. gs. kompozīcijas tehniku pielietojums; brīva instrumentu solo un kontrapunktu izmantošana, plaša polifonija, plašs instrumentu pielietojums;

Skaņdarbu garums: neierobežots, brīvas skaņdarbu formas;

Instrumentārijs: neierobežots, klavieres, arfa, čelli, kontrabasi, elektroniskie mūzikas instrumenti;

Sitaminstrumenti: brīvs visu instrumentu pielietojums;

Diapazons: neierobežots visās instrumentu grupās